

EVROPSKA UNIJA

VLADA RUMUNIJE

VLADA REPUBLIKE SRBIJE

Strukturalni fondovi
2007 - 2013

ECOSOLDER

SAOPŠENJE ZA JAVNOST

RADIONICA: „Promovisanje novih ekoloških lemova u rumunsko-srpskoj prekograničnoj oblasti“ 1. jul 2014, hotel Albo, Bor

Radionica pod nazivom: „Promovisanje novih ekoloških lemova u rumunsko-srpskoj prekograničnoj oblasti“ se održala 1. jula 2014. godine u hotelu Albo u Boru u organizaciji Instituta za rudarstvo i metalurgiju Bor, a u okviru IPA programa prekogranične saradnje Rumunija-Republika Srbija i projekta ECOSOLDER: „Promocija novih ekoloških legura za lemljenje, na bazi obojenih metala iz ruda rumunsko-srpske prekogranične oblasti“.

Program rada radionice uključio je sledeći dnevni red:

10:00-11:00 Registracija učesnika

11:00-12:00 Prva radna sesija sa radovima:

- *Otvaranje radionice*
- *O projektu ECOSOLDER i aktuelno stanje na projektu, Ana Kostov, IRM Bor*
- *Eksperimenti za inovativne procese: frikciono lemljenje (FSS), lasersko lemljenje, električno lemljenje i zavarivanje, Victor Verbitchi, Radu Cojocar, Cristian Ciuca, Aurel Valentin Birdeanu, Lia Nicoleta Botila, ISIM Temišvar*
- *Svojstva nekih lakotopivih ekoloških lemnih legura, Aleksandra Milosavljević, Ana Kostov, Radiša Todorović, IRM Bor*
- *Tvrdo lemljenje, spoj čelik-tvrđi metal, Miroslav Đorđević, Martenziit doo Bor*

12:00-12:30 Pauza za kafu

12:30-13:30 Druga radna sesija sa radovima:

- *Istraživanje u cilju dobijanja ekoloških šipki za duboko zavarivanje, Emilia Binchiciu, Horia Binchiciu, S.C. SUDOTIM AS S.R.L. Temišvar*
- *Obezbeđenje kvaliteta u zavarivanju i ispitivanja bez razaranja statorskog prstena spiralnog kućišta Frensisove turbine u ATB FOD Bor, Dejan Ilić, Jovan Krstić, ATB FOD Bor*
- *Ventilacija proizvodnih hala livnica i laboratorija, Sande Lekovski, Dragan Fjodorov, Admetal Bor*

13:30-14:00 Diskusija, zaključci i medijska kampanja

EVROPSKA UNIJA

VLADA RUMUNIJE

VLADA REPUBLIKE SRBIJE

Strukturni fondovi
2007 - 2013

14:00-15:30 Ručak

15:30-16:00 Zatvaranje radionice

Učesnici na radionici su pored Instituta za rudarstvo i metalurgiju Bor i:

- Nacionalni istraživačko razvojni Institut za zavarivanje i ispitivanje materijala ISIM Temišvar, Rumunija, vodeći partner na projektu ECOSOLDER

kao i sledeće firme:

- S.C. SUDOTIM AS S.R.L. Temišvar, Rumunija
- ATB FOD Bor, Srbija
- Martenziit doo Bor, Srbija
- Admetal Bor, Srbija

U okviru radionice predstavljeni su dosadašnji ostvareni rezultati na projektu ECOSOLDER koji se finansira od strane Evropske Unije (EU) u okviru instrumenata za predpristupnu pomoć (IPA) i sufinansira od strane država učesnica programa, a u okviru prioritete ose 1: Ekonomski i društveni razvoj; Mera 1.4: Podrška povećanju istraživačko-razvojnog nivoa i inovacije u pograničnom regionu.

Osnovni cilj radionice je da se prikažu rezultati koji će omogućiti povećanje opšte konkurentnosti privrede u graničnoj oblasti i povezivanje istraživačko-razvojnih i naučnih institucija sa malim i srednjim preduzećima. Iz tih razloga na radionici su svoje rezultate, pored učesnika na projektu instituta ISIM i IRM, predstavile i 4 privatne firme (1 iz Rumunije i 3 iz Srbije).

Značaj dobijenih i prikazanih rezultata ogleda se u proširenju asortimana i pronalaženju specifičnih tehnoloških rešenja za dobijanje lemova koji mogu biti konkurentni u prekograničnom regionu, ali i na svetskom tržištu.

Pored toga, jedan od važnijih prikazanih aspekata je i ekološki, obzirom da se istražuju lemne legure koje ne sadrže nikakve toksične elemente za razliku od postojećih lemnih legura koje danas imaju široku upotrebu, ali sadrže olovo, kadmijum, i dr. toksične materije. Legure koje se ispituju i istražuju su svakako skuplje u odnosu na one koje sadrže na primer olovo, ali je njihova viša cena opravdana potrebom postizanja određenih svojstava i zadovoljavanjem postojećih važećih direktiva za zaštitu životne sredine u okviru EU.

EVROPSKA UNIJA

VLADA RUMUNIJE

VLADA REPUBLIKE SRBIJE

Strukturalni fondovi
2007 - 2013

Takođe, dobijeni rezultati bi trebalo da doprinesu i poboljšanju kvaliteta života uopšte u pograničnoj oblasti time što će se uticati na stvaranje podloga za otvaranje više radnih mesta u rudarskom sektoru, u metalurgiji i industriji koja će se bazirati na razvoju specijalnih legura koje će se koristiti za lemljenje i zavarivanje u rumunsko-srpskom pograničnom regionu.

Novi ekološki materijali predstavljali bi jedan od tehničkih rešenja za ekonomski razvoj prekograničnog regiona.

Kontakt:

dr Ana Kostov, naučni savetnik
Tel. 030 454 108
E-mail: ana.kostov@irmbor.co.rs

Datum: 01.07.2014.